

REGIÓN Milana Országha

Štvrté Poľské dni v Prešove sú festivalom vzdelania a kultúry blízkych národov – Milan Országh

Tadeusz Marszalek v Galérii Átrium očaril

Tadeusz ako umelec nikdy nebol oslabený postulátom spravodajstva, propagandy či podmienkami dostupnosti umeleckého diela. Tajomstvo jeho umenia spočíva v jeho osobe a ten, kto sa s ním stretol, je do istej miery k nemu priťahovaný okúzlením.

Takto sa v marci tohto roku vyjadril o osobnosti poľského výtvarného umelca Tadeusza Marszaleka kurátor jeho výstavy v Krakove, prof. Bogusz Salwinski. V podobnom duchu sa niesli hodnotenia Marszalekovej tvorby a osobnosti aj počas otvorenia jeho výstavy v Galérii Átrium na Floriánovej ulici v Prešove. Ako kurátor tejto výtvarnej kolekcie, Marek Burdzy (známy a uznávaný poľský výtvarník, ktorý v Galérii Átrium už niekoľkokrát vystavoval) zdôraznil, Tadeusz maľuje zrozumiteľne pre každého, pretože maľuje čistým srdcom a čistou dušou. Burdzy je skúseným umelcom, ktorého odborné hodnotenie má vo výtvarnom svete svoju váhu. Pričom poľské výtvarné umenie a jeho osobnosti dôverne pozná.

Na vernisáži sa zúčastnil aj riaditeľ Poľského inštitútu v Bratislave pán Jacek Gajewski, ktorý tiež považuje Marszaleka za významného poľského umelca, ale aj ako výnimočne srdečného, prajného a priťažlivého človeka predovšetkým jeho myslením a dušou.

Tadeusz nie je to umelec od mlada, aspoň nie študovaný. I keď rád kreslil a maľoval už od chlapčenských čias. Vyjadrovať sa výtvarne, pomocou obrazov ho robilo spokojným a šťastným.

Život to však zariadil tak, že z Tadeusza sa stal pracovník naftového priemyslu, teda naftár. Potreba umeleckého vyjadrovania však stále fungovala a nakoniec aj zvíťazila. S pomocou skúsených maliarov, ktorí v jeho amatérskych maľbách dokázali objaviť vzácny talent. Jeho prvá účasť na výtvarnom plenéri spôsobila radikálnu zmenu. Duch porazil tekutú hmotu!

Vystavujúci autor sa priznal, že mimoriadne rád prichádza na Slovensko a využíva k tomu každú príležitosť. Našu krajinu si zamiloval pre jej krásu, rozmanitosť a vďaka dobrým ľuďom s dušou. Téma slovenskej prírody, slovenských mestečiek, lesov a lúk, vysokých hôr i mimoriadnych prírodných úkazov (vodopády, ľadopády, jazerá, zvláštne skalné útvary) ho priťahuje.

Tadeuszova jubilejná obrazová kolekcia v Galérii Átrium (s názvom Výber z tvorby) obsahuje celkom 43 diel maľovaných akrylom v kombinácii s ďalšími farbami a komponentmi. Či medzi nimi nie je aj ropa, ako spomienka na predošlú nechcenú časť života, to sme sa nedozvedeli. Mnohé z diel sú veľkorozmerné, čím získali väčšiu výpovednú hodnotu a energiu duchovnej sily. Do tejto kategórie „silných obrazov“ možno napríklad zaradiť jeho maľbu newyorskej tragédie WTA alebo pád snežnej lavíny na nič netušiacu horskú obec. Okrem tejto dramatickej „sekcie“ Marszalek vystavuje aj krásne a pokojné prírodné scenérie, mestské uličky, figúru a zátišia.

Príjemné prostredie obrazov Tadeusza Marszaleka v Galérii Átrium môžu kultúrni Prešovčania využiť do 5. novembra, potom sa na stenách galérie predstavia svojou tvorbou prešovskí fotografi. Vtedy už organizačný výbor Poľských dní v Prešove bude pracovať na budúcoročnom jubilejnom piatom ročníku. Jacek Gajewski: - Realizácia takýchto projektov spoznávania kultúr je v dnešnej dobe mimoriadne dôležitá. Aj preto, že naše národy majú historicky k sebe blízko a dôkladnejšie spoznávanie ich ešte viac zbliží a to sa počas Poľských dní v Prešove zdôrazňuje z roka na rok intenzívnejšie.

V priebehu štyroch rokov sa k autorom projektu slovensko-poľskej kultúrnej spolupráce, ktorými sú Inštitút stredoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity a Poľského inštitútu v Bratislave, pridalo aj Mesto Prešov. Poľské dni sú doslova nabité akciami edukačného, kultúrneho, historického a spoločenského významu. Od workshopov cez odborné prednášky, diskusie, výstavy, odborné prezentácie, premietanie filmov a filmových dokumentov, interaktívnych výstav, až po kulinárske prezentácie a študentské diskotéky, odohrávajúce sa v rôznych zariadeniach a inštitúciách na území celého mesta.

foto: autor

Z prípravy výstavy

Tadeusz Marszalek v civile

Kurátor M. Burdzy

T. Marszalek: Všetko na jej hlave

T. Marszalek: Kežmarok